

Relativt lavt risikonivå i trafikken i Norge

Risikoen for å bli drept i den norske trafikken er lavere enn i mange andre land, viser tall fra CARE, EUs database for veitrafikkulykker. Blant de 15 EU-landene, var det bare Storbritannia som hadde færre trafikkdrepte enn Norge i forhold til folketallet i 2001.

I 2001 omkom 275 personer på norske veier, noe som tilsvarer 61 omkomne per 1 million innbyggere. Det var bare tre EU-land som hadde færre enn 80 trafikkdrepte per 1 million innbyggere i 2001. Disse var Storbritannia, Nederland og Sverige.

Lavest risiko i Storbritannia

I 2001 omkom 3 598 personer i den britiske trafikken, noe som tilsvarer 60 trafikkdrepte per 1 million innbyggere. Dette plasserer Storbritannia nederst på statistikken over antall trafikkdrepte i forhold til folketallet, eller øverst på statistikken over lavest risiko om man vil.

Norden kommer relativt godt ut

De nordiske landene ligger alle blant den halvparten av landene som har færrest trafikkdrepte i forhold til folketallet. Mens 61 omkom i den norske trafikken per 1 million innbyggere i 2001, omkom 66 personer i Sverige og 80 personer på Island. Danmark og Finland kom litt dårligere ut, med henholdsvis 81 og 83 omkomne per 1 million innbyggere i 2001.

Høy risiko i sør og øst

Hellas og Portugal kommer dårligst ut av EU-landene. I 2001 omkom 1 880 personer i trafikken i Hellas og 1 671 i Portugal, noe som tilsvarer henholdsvis 178 og 163 omkomne per 1 million innbyggere.

Høyest risiko blant de 27 landene vi har tatt med i denne oversikten, hadde Litauen og Latvia, med henholdsvis 203 og 219 trafikkdrepte per 1 million innbyggere i 2001. Lavest hadde Malta med 41.

40 000 trafikkdrepte i EU

I de 15 EU-landene ble til sammen 39 864 mennesker drept i trafikken i 2001. Med en samlet folkemengde på 377 millioner mennesker, tilsvarer dette 105 drepte per 1 million innbyggere i EU-landene sett under ett. Til sammenlikning ble 1 717 personer drept i den nordiske trafikken i samme periode, noe som – med et samlet folketall på 24 millioner mennesker i de nordiske landene – tilsvarer 71 trafikkdrepte per 1 million innbyggere.

I alt omkom over 50 000 mennesker i 2001 i de 25 landene som er eller vil bli medlem av EU i løpet av 2004. Hvis disse landene hadde hatt samme ulykkesrisiko som Norge (målt per 1 million innbyggere), ville 23 000 liv blitt spart i 2001.

Færre dør i trafikken

Selv om det kan være store tilfeldige svingninger i tallet på trafikkdrepte fra ett år til et annet, er det en tydelig tendens til at tallet på drepte i

Asbjørn Wethal

Tabell 1. Tallet på drepte i veitrafikken¹ i utvalgte land i Europa. 2001²

	Antall drepte	Millioner innbyggere	Døde per 1 million innbyggere
Belgia	1 486	10,3	145
Danmark	431	5,3	81
Finland	433	5,2	83
Frankrike	8 160	59,0	138
Hellas	1 880	10,5	178
Irland	412	3,8	108
Italia	6 682	57,8	116
Luxembourg ..	69	0,4	156
Nederland ..	993	16,0	62
Portugal	1 671	10,2	163
Spania	5 516	40,1	137
Storbritannia	3 598	59,8	60
Sverige	583	8,9	66
Tyskland	6 977	82,3	85
Østerrike	958	8,1	118
I alt EU-15 .	39 864	377,6	105
Estland	199	1,4	146
Kypros	98	0,8	129
Latvia	517	2,4	219
Litauen	706	3,5	203
Malta	16	0,4	41
Polen	5 534	38,7	143
Slovakia	614	5,4	114
Slovenia	278	2,0	140
Tsjekkia	1 334	10,3	130
Ungarn	1 239	10,2	121
I alt EU-25 .	50 410	452,7	111
Island	24	0,3	80
Norge	275	4,5	61

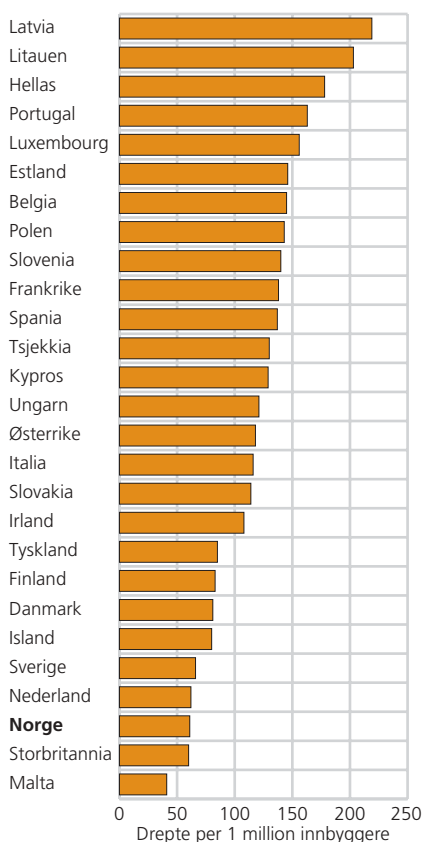
¹ Tallet på drepte omfatter personer som døde innen 30 dager etter at ulykken inntraff.

² Tall i kursiv er hentet fra publikasjoner i de nasjonale statistikkbyråene. - Tall er ikke tilgjengelig.

Kilde: CARE Community Road Accident Database.

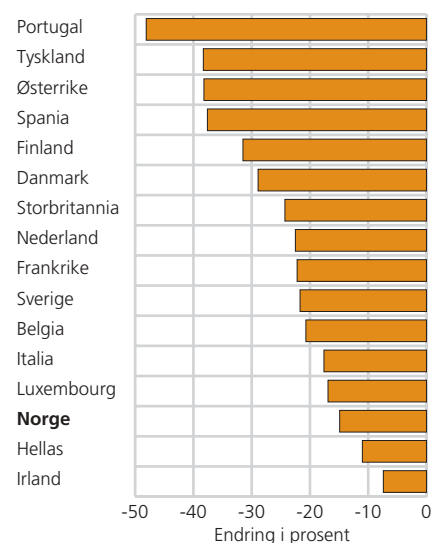
Asbjørn Wethal er seksjonssjef i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for samferdsels- og reiselivsstatistikk (asbjorn.willy.wethal@ssb.no).

Figur 1. Tallet på drepte i veitrafikken i utvalgte land i Europa per 1 million innbyggere. 2001

Kilde: CARE, Eurostat.

Figur 2. Prosentvis endring i tallet på drepte fra 1991-2001

Kilde: CARE, Eurostat.

veitrafikken går ned i landene som er med i denne oversikten. I 1991 omkom 56 000 personer i veitrafikken i de 15 landene som nå er medlem av EU. I 2001 var antallet 40 000, en reduksjon på 29 prosent. Mens 153 personer ble drept per 1 million innbyggere i 1991, var antallet redusert til 105 i 2001.

Portugal hadde den største prosentvise nedgangen sammenliknet med 1991, med 48 prosent. I Norge var reduksjonen 15 prosent i samme periode.

Svingninger fra år til år

Ved bruk av tallene er det viktig å være oppmerksom på at det kan være relativt store tilfeldige svingninger i antall drepte fra år til år, og at hvilke land som kommer best eller dårligst ut med hensyn til risiko, derfor vil kunne variere. Spesielt for små land vil mindre endringer i antall trafikkdrepte kunne gi markerte endringer i forholdstallet.

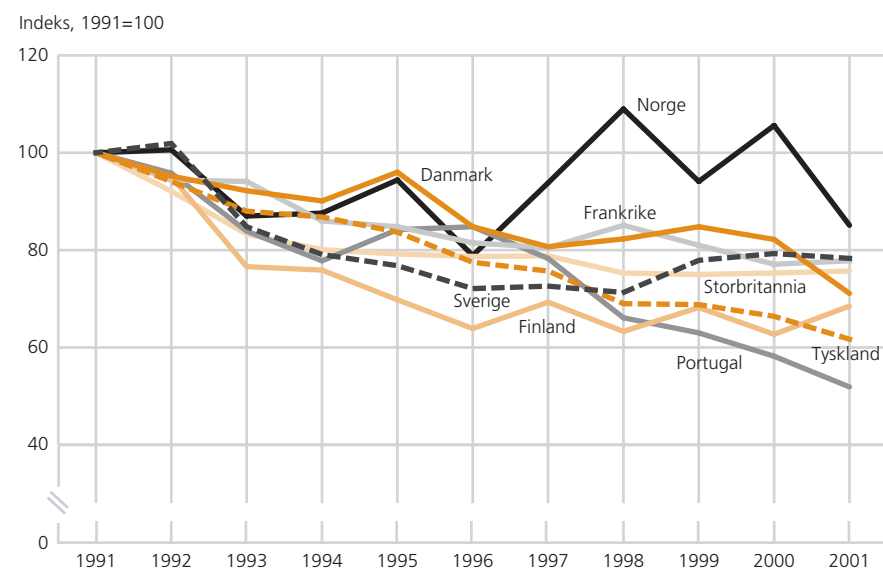
Risiko

Det er flere måter å beregne risiko på. Tallet på drepte per 1 million innbyggere kan defineres som befolkningens helserisiko. Det er også vanlig å bruke tallet på drepte per 1 million biler (trafikkrisiko). En tredje måte å belyse risiko i trafikken på er å beregne antall drepte per million personkilometer. I denne artikkelen har vi brukt tallet på drepte per 1 million innbyggere. Vi har altså ikke tatt hensyn til den påvirkningen som blant annet ulik trafikkmengde i de enkelte landene har på risikotallene.

Personer som dør innen 30 dager

De fleste av landene i oversikten følger den internasjonale definisjonen av trafikkdrepte, det vil si at tallene omfatter personer som blir drept umiddelbart eller innen 30 dager etter ulykken. Enkelte land følger imidlertid ikke 30-dagersregelen, men opererer i stedet med kortere perioder for når en person regnes som drept som følge av en ulykke. Tallene er korrigert for dette i henhold til internasjonalt anbefalte korreksjonsfaktorer.

Figur 3. Utvikling i tallet på drepte 1991-2001. 1991=100

Kilde: CARE, Eurostat.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Belgia	1 873	1 671	1 660	1 692	1 449	1 356	1 364	1 500	1 397	1 470	1 486
Danmark	606	577	559	546	582	514	489	499	514	498	431
Finland	632	601	484	480	441	404	438	400	431	396	433
Frankrike	10 483	9 900	9 867	9 019	8 891	8 541	8 444	8 918	8 487	8 079	8 160
Hellas	2 112	2 158	2 159	2 253	2 411	2 157	2 105	2 182	2 116	2 037	1 880
Irland	445	415	431	404	437	453	473	458	414	418	412
Italia	8 109	8 053	7 188	7 091	7 020	6 676	6 713	6 314	6 633	6 410	6 682
Luxembourg	83	69	78	65	70	71	60	57	58	70	69
Nederland	1 281	1 253	1 235	1 298	1 334	1 180	1 163	1 066	1 090	1 082	993
Portugal	3 218	3 084	2 700	2 504	2 711	2 730	2 521	2 126	2 028	1 874	1 671
Spania	8 836	7 818	6 376	5 614	5 749	5 482	5 604	5 957	5 738	5 777	5 516
Storbritannia	4 753	4 379	3 957	3 807	3 765	3 740	3 743	3 581	3 564	3 580	3 598
Sverige	745	759	632	589	572	537	541	531	580	591	583
Tyskland	11 300	10 631	9 949	9 814	9 454	8 758	8 549	7 792	7 772	7 503	6 977
Østerrike	1 551	1 403	1 283	1 338	1 210	1 027	1 105	963	1 079	976	958
I alt EU-15	56 027	52 771	48 558	46 514	46 096	43 626	43 312	42 344	41 901	40 761	39 864
Estland	-	287	321	364	332	213	280	284	232	204	199
Kypros	103	132	115	133	118	128	115	111	113	111	98
Latvia	-	729	670	717	611	550	525	627	604	588	517
Litauen	1 093	779	958	765	672	667	725	829	748	641	706
Malta	16	11	14	6	14	19	18	17	4	15	16
Polen	7 901	6 946	6 341	6 744	6 900	6 359	7 310	7 080	6 730	6 294	5 534
Slovakia	-	677	584	633	660	616	788	819	647	628	614
Slovenia	-	-	493	505	415	389	357	309	334	313	278
Tsjekkia	-	1 571	1 524	1 637	1 588	1 562	1 597	1 360	1 455	1 486	1 334
Ungarn	2 120	2 101	1 678	1 562	1 589	1 370	1 391	1 371	1 306	1 200	1 239
I alt EU-25	-	-	61 256	59 580	58 995	55 523	56 458	55 192	54 098	52 260	50 410
Island	27	21	17	12	24	10	15	27	21	32	24
Norge	323	325	281	283	305	255	303	352	304	341	275

¹ Tallet på drepte omfatter personer som døde innen 30 dager etter at ulykken inntraff. ² Tall i kursiv er hentet fra publikasjoner i de nasjonale statistikkbyråene.
- Tall er ikke tilgjengelig. Kilde: CARE Community Road Accident Database.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Belgia	188	167	165	168	143	134	134	147	137	144	145
Danmark	118	112	108	105	112	98	93	94	97	93	81
Finland	126	120	96	95	86	79	85	78	84	77	83
Frankrike	184	173	172	157	154	147	145	153	145	138	138
Hellas	207	210	209	216	231	206	201	208	201	193	178
Irland	126	117	121	113	121	125	130	124	111	111	108
Italia	143	142	126	124	123	116	117	110	115	111	116
Luxembourg	216	177	197	162	172	172	143	132	135	177	156
Nederland	85	83	81	85	86	76	75	68	69	68	62
Portugal	326	310	271	251	271	272	250	210	200	184	163
Spania	227	201	163	143	147	140	143	151	145	145	137
Storbritannia	82	76	68	65	64	64	64	61	60	60	60
Sverige	87	88	73	67	65	61	61	60	66	67	66
Tyskland	142	132	123	121	116	107	104	95	95	91	85
Østerrike	200	178	161	167	151	128	137	119	133	120	118
I alt EU-15	153	144	132	126	124	117	116	113	112	108	105
Estland	-	184	210	242	223	144	192	195	160	149	146
Kypros	150	189	161	184	162	174	155	149	150	147	129
Latvia	-	274	257	279	242	220	212	255	248	247	219
Litauen	293	208	256	205	181	180	196	224	202	173	203
Malta	45	31	39	16	38	51	48	45	11	39	41
Polen	207	181	165	175	179	165	189	183	174	163	143
Slovakia	-	128	110	119	123	115	146	152	120	116	114
Slovenia	-	-	247	254	209	195	180	156	169	157	140
Tsjekkia	-	152	148	158	154	151	155	132	141	145	130
Ungarn	204	203	162	151	154	133	135	133	127	117	121
I alt EU-25	-	-	138	134	132	124	126	123	120	116	111
Island	90	70	57	40	80	33	50	90	70	107	80
Norge	77	76	65	66	71	58	69	80	69	78	61

¹ Tallet på drepte omfatter personer som dødd innen 30 dager etter at ulykken inntraff. ² Tall i kursiv er hentet fra publikasjoner i de nasjonale statistikkbyråene.
- Tall er ikke tilgjengelig. Kilde: CARE Community Road Accident Database.